

Podle § 393 tr. ř. jest soud povinen určití na návrh oprávněného výši útrat zastupování soukromého účastníka, současně s uložením povinnosti útraty hraditi. Nemůže určení výše útrat učiniti závislým na rozhodnutí v civilním sporu. Jaké opatření může nejvyšší soud učiniti podle § 292 tr. ř.?

D ů v o d y: Pravoplatným rozsudkem okresního soudu v Ch. ze dne 24. října 1929 byl F. M. uznán vinným přestupkem podle § 432 tr. z. a odsouzen do tuhého vězení 24 hodin podmíněčně se zkušební dobou jednoho roku, jakož i k náhradě útrat trestního řízení, včetně útrat za zastoupení soukromého účastníka. Soukromý účastník A. F. byl podle § 366 tr. ř. odkázán na pořad práva soukromého. Trestní skutek spočíval v tom, že M. opominul, jako železniční strážník, uzavřítí závory na přejezdu okresní silnice, následkem čehož byl povoz A. F., řízený kočím K. R., přijíždějícím vlakem zachycen, kočí zraněn — nikoli těžce — jeden z koní usmrcen a druhý poškozen.

Usnesením okresního soudu v Ch. ze dne 14. prosince 1929 byly útraty právního zástupce soukromého účastníka dra L. R., advokáta v Ch., k jeho návrhu ustanoveny, a to částkou 305 Kč.

Proti tomuto usnesení podal dr. R. stížnost na krajský soud v Ch., odůvodniv ji mezi jiným též tím, že okresní soud určil útraty, položiv patrně za základ hodnotú předmětu sporu pouze 2000 Kč, kdežto soukromý účastník se k trestnímu řízení připojil obnosem 13.170 Kč.

Krajský soud usnesením ze dne 3. ledna 1930 zrušil zmíněné usnesení okresního soudu a uložil mu, aby o návrhu soukromého účastníka na ustanovení útrat zastupování rozhodl až po pravoplatném skončení sporu civilního, který buď již je, anebo příště bude zahájen ohledně výše nárokú soukromého účastníka na náhradu škody. Krajský soud odůvodnil toto svoje usnesení tím, že toho času vůbec není zjištěno, zdali a jaký náhradní nárok soukromému účastníku přísluší, po případě jemu bude přirýknut, takže prý prozatím nemůže ani býti určitý obnos položen za základ vyměření útrat právního zastupování v řízení trestním (§ 4 nařízení čís. 95/1923 Sb. z. a n.). Proto prý musí ustanovení výše těchto útrat býti vyhraženo době, kdy bude spolehlivě zjištěno, kolik obžalovaný soukromému účastníku má zaplatiti, poněvadž prý tento má nárok pouze na ony útraty, které budou určeny podle obnosu, kterým zvítězí v rozepři, ježto prý nemůže býti podkladem výměry útrat obnos náhradní, soukromým účastníkem snad libovolně požadovaný.

Usnesením krajského soudu v Ch. ze dne 3. ledna 1930 porušen byl zákon v ustanovení § 393, posl. odst. tr. ř. ve znění čl. 1., zák. z 11. prosince 1923, č. 4/1924 Sb. z. a n., který prostě stanoví, že výši nákladů — včetně útrat zastupování soukromého účastníka (§§ 50, 381, č. 4, 392, odst. 3. tr. ř.) — určuje na návrh oprávněného soud. Zákon neklade pro to žádnou jinou

podmínku, nežli návrh oprávněného. Tato podmínka byla v tomto případě splněna, ježto A. F., jemuž nesporně bylo na jeho právech ublíženo trestním činem, pro který byl F. M. odsouzen, se k trestnímu řízení připojil (§ 449 tr. ř.), při hlavním přeličení opětně odročovaném byl vždy svým právním zástupcem drem R. zastoupen a také učinil příslušné návrhy. Ostatně byla pravoplatným rozsudkem obviněnému zásadně uložena náhrada útrat za zastoupení soukromého účastníka, takže již proto neměl odepřítí soud určení výše těchto útrat.

Právem poukazuje právní zástupce soukromého účastníka ve svém podání, které dalo podnět k této zmateční stížnosti na zachování zákona, k tomu, že vůbec není jisto, zdali k civilnímu sporu dojde, že možná pro nemajetnost odsouzeného civilní žaloba ani nebude podána a že pro tento případ usnesení krajského soudu v Ch. znamená přímo odepření práva.

V rozhodnutích nejvyššího soudu vid. sb. 3022, Löfflerova sbírka 624 a zejména pak n. s., sbírka č. 235 jest blíže odůvodněno, že funkce soukromého účastníka jest spolu i povahy trestně-procesuální, že nárok jeho na náhradu nákladů jeho zastupování jest výronem této funkce a ne snad jen příslušenstvím jeho soukromo-právního nároku, že následkem toho jest osud onoho nároku odpoután od osudu jeho nároku soukromého a že předpoklady jeho nároku na náhradu útrat zastupování dlužno posuzovati podle trestního řádu, dle něhož v případě odsouzení obviněného rozhoduje, jak již shora uvedeno, jediné, zda bylo soukromého účastníka trestným činem na jeho právech ublíženo a zda se týž k trestnímu řízení připojil a svoje nároky soukromoprávní v tomto řízení uplatňoval, při čemž na tom ne-sejde, zda tyto nároky došly v trestním řízení skutečně uznání.

Usnesení krajského soudu dovolává se neprávem ustanovení § 4 adv. tar. (vlád. nař. z 3. května 1923, sb. č. 95). Neboť nehledě ani k tomu, že by nařízení nemohlo nikdy derogovati zákonu, obsahuje § 6 adv. tar. podpůrné ustanovení i pro případ, že hodnota rozhodná pro použití určité položky sazby ve smyslu § 5 adv. tar. není blíže určena.

Bylo proto zmateční stížnosti, podané generální prokuraturou podle § 33 tr. ř. na záštitu zákona, vyhověti a dle § 292 tr. ř. uznati, že napadeným usnesením byl porušen zákon.

Naproti tomu nebylo lze vyhověti dalšímu návrhu generální prokuratury, aby usnesení soudu druhé stolice bylo zrušeno a věc byla přikázána téže stolici k novému rozhodnutí o stížnosti soukromého účastníka. Neboť další opatření ve smyslu poslední věty § 292 tr. ř. (kromě výroku, že napadeným usnesením nebo postupem, konaným řízením nebo vynesným rozsudkem byl porušen zákon) nemá podle zásady, vyplývající z uvedeného předpisu zákona místa v případech, kde by toto opatření bylo ke škodě obžalovaného (jak je tomu i v případě, který je předmětem této zmateční stížnosti na záštitu zákona). Bylať tím, že soud

druhé stolice zrušil usnesení okresního soudu a tomuto uložil, aby o návrhu soukromého účastníka na ustanovení útrat zastupování rozhodl až po pravoplatném skončení případného civilního sporu, povinnost obžalovaného, aby nahradil soukromému účastníkovi útraty jeho právního zastupování částkou, určenou soudem první stolice 305 Kč, zatím vůbec odstraněna a rozhodnutí v této příčině bylo na neurčitou dobu odloženo.

Bylo by tudíž zřejmě na újmu obžalovaného, kdyby jeho platební povinnost tím, že by soud druhé stolice v důsledku navrhaného opatření soudu zrušovacího znovu rozhodl o stížnosti soukromého účastníka, již nyní obživla i jen v této dosud určené výši, která zrušujícím usnesením soudu druhé stolice zatím pozbyla významu, nehledíc ani k tomu, že stížnost soukromého účastníka, o níž soud druhé stolice podle návrhu generální prokuratury by měl znovu rozhodnouti, domáhá se právě zvýšení útrat, což by bylo tím více v neprospěch obžalovaného.

Bylo proto další návrhy zmateční stížnosti v uvedených směrech zamítnouti.

R o z h. n e j v. s o u d u z e d n e 25. z á ř í 1930, č. j. Z m I 491/30-4.

Zákaz podvojného zastupování (§ 10 adv. ř.) platí pro toho, kdo byl zástupem strany jako koncipient advokáta, i když z kanceláře vystoupil a stal se koncipientem jiného advokáta nebo samostatným advokátem; omyl v tom směru neomlouvá.

N e j v y š š í s o u d jako kárný soud odvolací zamítl po neveřejném ústním líčení odvolání obviněného z nálezu kárné rady moravské advokátní komory v Brně ze dne 16. června 1928, jímž byl odvolatel uznán vinným kárným přečinem porušení povinností povolání a zlehčení cti a vážnosti stavu, mimo jiné z těchto důvodů:

Předpis § 10 adv. ř. o nepřipustnosti podvojného zastupování nepozbyl účinnosti tím, že obviněný jednal s B-ovou a za ní nikoliv jako samostatný advokát, nýbrž jako koncipient jiného advokáta, u něhož byl v době té zaměstnán. Ustanovení kárného statutu ze dne 1. dubna 1872 jest podle § 2 požití obdobně i na kandidáty advokacie, zapsané v listině komory. Povinnosti a práva těchto kandidátů nejsou vymezeny zvláštním předpisem. Platí tudíž i pro ně ustanovení advokátního řádu s výjimkou oněch, které již podle povahy a účelu jest omeziti na samostatné advokáty. Takového rázu zákaz podvojného zastupování není. Důvěry, že právní zástupce nepoužije nikdy v neprospěch strany, co mu strana sdělila při žádosti o radu nebo zastupování v určité věci, jest k řádnému obeznámení právního zástupce o celé věci, tudíž i o stránkách straně nepřiznivých a tím podmíněné správnosti rady neb účelné úpravě zastupování nezbytně třeba bez